

Miten järjestetään esitelmiä?

Esitelmät Helsingin yliopistosta

Helppointa on hankkia esitelmänpitäjiä Helsingin yliopistosta, sillä se jopa tarjoaa rahoituksenkin esitelmälle. Helsingin yliopiston Vapaan sivistystyön toimikunta maksaa esitelmöitsijälle 90 euroa tunnin esitelmästä sekä matkakulut (edullisin kulkuneuvo, oman auton käyttöä ei korvata).

Esitelmän pitää olla yleissivistävä. Tilaisuuteen tulee olla vapaa pääsy. Esitelmänpitäjän tulee olla Helsingin yliopiston omaa henkilökuntaa. Tai henkilön pitäisi olla ainakin Helsingin yliopiston dosentti. Tällöin päätoimi voi olla muualla.

Vapaan sivistystyön toimikunnan osoite on:

<http://www.helsinki.fi/vst/etusivu/etusivu.htm>

Toimikunnan asiantuntijahakemistossa on lähes 1700 luentoaihetta. Siellä on melko vähän tähtitiedettä, mutta sieltä löytyy esim. astrobiologia, kosmologia, tähtienvälinen aine jne.

Vapaan sivistystyön toimikunnan postiosoite on: Vapaan sivistystyön toimikunta, PL 27,00014 Helsingin Yliopisto. Puhelinnumero toimistoon on (09) 19158063 ja faksi (09) 19158049.

Luentoaiheita voi katsoa esimerkiksi Tähtitieteen laitoksen www-sivuilta

<http://www.astro.helsinki.fi/stafflist/index.shtml>

Joillakin henkilöillä on omia kotisivuja, joista näkee helposti, mistä ao. henkilö voisi luennoida. Tutkimalla julkaisuluetteloita tai tutkimushankkeita saa helposti selville, mistä henkilöt voisivat luennoida. Mikäli annat henkilön itse päättää luentoaiheen, asia on tietysti yksinkertainen.

Muualta yliopistosta tähtitiedettä sivuavilta aloiltat voi löytää henkilöitä pääasiassa Fysikaalisten tieteiden laitokselta. Henkilökunnan osoite:

<http://www.physics.helsinki.fi/common/henkilokunta/personnel.html>

Henkilöiden nimen kohdalta löytyy useimmiten vihjeitä tutkimuksen suunnasta.

Yllättävän moni fyysikko on kiinnostunut esim. kosmologisista aiheista.

Esitelmät muualta

Mikäli hoitaa rahoituksen muulla tavalla, voi hankkia luennoitsijan esim. Turun tai Oulun yliopistojen tähtitieteellisiltä laitoksilta tai sitten Kirkkonummella sijaitsevalta Geodeettiselta laitokselta. Kirkkonummella on myös Teknillisen korkeakoulun radioteleskooppi.

Ja Ilmatieteen laitoksella on myös monta avaruustutkijaa.

Voi olla, että joku luennoi pelkällä matkakorvauksellakin. Tai sitten yhdistys joutuu maksamaan luennointipalkkion itse.

Paikallinen kansalais- tai työväenopisto voi hyvinkin ryhtyä yhteistyöhön tähtiyhdistyksen kanssa niin että tähtiyhdistys hankkii esitelmöitsijän ja kansalaisopisto maksaa.

Pitää ottaa yhteyttä useampiin esitelmöitsijöehdokkaisiin, ennenkuin tärppää. Ja esitelmöitsijään on oltava yhteydessä myös noin viikkoa ennen esitelmää ja muistuttaa esitelmästä.

Esitysvälineet

On muistettava kysyä, mitä välineitä tarvitaan. Esim. diaprojektorin käytöstä täytyy kysyä, tosin nykyään sitä käytetään valitettavan harvoin. Ilmeisesti esitelmöitsijöillä ei ole yleensä käytettävissä diakuvia. Piirtoheitin on yleensä automaattisesti esitelmäpaikalla.

Viime aikoina useimmat esitelmöitsijät käyttävät dataprojektoria. Jos sellaista ei ole, esitelmöitsijältä voi kysyä, voiko hän tuoda sen mukanaan. Tai sitten se pitää lainata esim. Ursasta. Dataprojektorin kanssa tarvitaan tietokone. Esitelmöitsijä voinee tuoda omansa mukanaan tai sitten hän on voinut tallettaa esitelmänsä muistitikulle. Tällöin järjestäjän pitää tuoda tietokone mukanaan.

Esitelmät pitää järjestää erittäin hyvissä ajoin. Pitää varata paikka, sopia esitelmän rahoituksesta esim. Helsingin yliopiston Vapaan sivistystyön toimikunnan tai kansalaisopiston kanssa. Mieluimmin kannattaa järjestää koko lukukauden esitelmät kerralla.

Esitelmätiedotus

Erittäin tärkeä asia on esitelmästä tiedottaminen. Paikalliseen (ilmaisjakelu)lehteen kannattaa yrittää muodostaa hyvät suhteet, niin että se julkaisee ennakkojutun esitelmästä kuvan kanssa. Tietenkin kannattaa laittaa kaikille ilmaisille palstoille ilmoitukset, Ylen teksti-tv:n sivulle 599 ja Tähdet ja avaruus -lehteen. Ja tietenkin yhdistyksen omassa lehdessä kannattaa ilmoittaa.

Verkossa kannattaa myös ilmoittaa ainakin yhdistyksen omalla tiedotuskanavalla. Astronetissä kannattaa ilmoittaa myös sekä sfnet.harrastus.astronomia ja sfnet.keskustelu.avaruus -alueilla.

Hyviä vihjeitä pidettävistä esitelmistä saa Ursan Tähdet ja avaruus -lehdestä tai Kirkkonummen Komeetan sivulta: <http://www.ursa.fi/yhd/komeetta/esitelmalyh.htm>

Linkkejä

Tuorlan observatorio: <http://www.astro.utu.fi/staff/>

Tuorlan vierailijainformaatio: http://www.astro.utu.fi/info/index_fin.shtml

Geodeettinen laitos Kirkkonummella: <http://www.fgi.fi/>

Oulun yliopiston tähtitiede: <http://physics oulu.fi/tt.php?tag=staff>

Teknillisen korkeakoulun Radiotutkimusasema Kirkkonummella: <http://kurp-www.hut.fi/henkilokunta.shtml>

Ilmatieteen laitoksen avaruustutkimus:
http://www.fmi.fi/tutkimus_avaaruus/avaaruus.html

Helsingin yliopiston avaruusfysiikka: <http://theory.physics.helsinki.fi/~space/>

Astronetin keskustelufoorumi: <http://www.astronetti.com/foorumi/>

Esimerkki

Miten Kirkkonummen Komeetassa hoidetaan esitelmäasioita?

Syyskauden esitelmäasioita hoidetaan touko-kesäkuussa ja kevätkauden asioita lokamarraskuussa . Loppukautta voidaan hoitaa myöhemminkin, mutta kevätkausi on valmiina yleensä vuoden loppuun mennessä ja syyskausi heinäkuun loppuun mennessä.

Näin kaikki esitelmät saadaan jäsenlehtemme Komeetan pyrstöön, joka ilmestyy 4 kertaa vuodessa.

Varaan esitelmäpaikaksi Kirkkonummen koulukeskuksen auditorion. Varaan sen samantien koko kaudeksi. Katson että esitelmät eivät ole samaan aikaan kuin Ursan esitelmät.

Pyydän sähköpostitse esitelmäsihteerit varatuille päiville. Jos he suostuvat pitämään esitelmän, he voivat valita päivän, joka on mieluummin kauden alkupäästä.

Sitten täytän Helsingin yliopiston Vapaan sivistystyön toimikunnan varauslomakkeet (kun esitelmäsihteerit ovat selvillä). Sieltä tulee myönteinen päätös kuukauden tai kahden kuluessa, joka tapauksessa ennen ensimmäistä esitelmää.

Kun esitelmäpäivä lähestyy, otan esitelmäsihteerin yhteyttä, annan ajo-ohjeet (sijainnin) ja kysyn mitä AV-välineitä tarvitaan. Nykyään useimmat henkilöt pitävät PowerPoint-esityksiä, joihin tarvitaan dataprojektori ja tietokone. Vuoden 2006 syyskuussa Komeetta hankki oman dataprojektorin, joka helpotti suuresti esitelmien pitoa. Jotkut esitelmäsihteerit käyttävät edelleen kalvoja, joita varten on valmiina piirtoheitin. Diaprojektorin käytetään todella harvoin, valitettavasti.

Puolta tuntia ennen esitelmän alkua panee esitelmästä kertovan kyltin rakennuksen ulko-oven ulkopuolelle, jotta ensikertalaisenkin (ja esitelmäsihteerin) on helppo löytää perille.

Esitelmöitsijä täyttää maksulomakkeet ja lähettää ne yleensä itse.

Otan valokuvia esitelmöitsijästä ja yleisöstä.

Esitelmän jälkeen kirjoitan esitelmän lyhennelmän verkkoon ja Kirkkonummen Sanomiin. Tätä varten useimmat esitelmöitsijät antavat esitelmässään käyttämänsä materiaalin. Esitelmälyhennelmä pannaan myös Komeetan pyrstöön.

Tiedotus

Esitelmistä tiedotan useaan kertaan. Ilmoitan

- jäsenlehdessämme [Komeetan pyrstössä](#)
- kirjoittamaani edellisen esitelmän lyhennelmän loppuun laitan tiedon seuraavasta. Se julkaistaan Kirkkonummen Sanomissa ja [verkossa](#)
- ennakkoon juttu [Kirkkonummen Sanomissa](#)
- [Länsiväylässä](#) menopalstalla
- Kirkkonummen Sanomien menopalstalla
- satunnaisesti muissakin lehdissä, mm. [Helsingin Sanomissa](#)
- verkossa useassa paikassa
- jäsenille 1-2 kertaa sähköpostitse
- [Ursan kalenterissa](#), josta lähtee automaattipostitus jäsenille
- ursainfo-alueella
- Kirkkonummen [Tapahtumakalenterissa](#).
- Teksti-TV:n [sivulla 599](#).

Kaikki nämä ovat tietenkin ilmaisia.

Kerran lukukaudessa järjestämme esitelmän yhdessä [Kirkkonummen Kansalaisopiston](#) kanssa. Kansalaisopisto laittaa maksullisen ilmoituksen Kirkkonummen Sanomiin.

Esim. syksyn 2006 neljässä esitelmässä kävi yleisöä 60-85 henkeä. Kuulijoiden määrä riippuu tiedotuksen lisäksi luonnollisesti esitelmöitsijästä ja esitelmän aiheesta. Esko Valtaojan esityksiä tulee kuuntelemaan Kirkkonummelle noin 140 henkeä. Pienin kuuntelijoiden määrä on noin 20 henkeä.

Seppo Linnaluoto

linnaluo@ursa.fi